

Leczenie łuszczycy – rekomendacje ekspertów Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego. Część II: łuszczycy umiarkowana do ciężkiej

Treatment of psoriasis vulgaris: guidelines of experts of the Polish Dermatological Society. Part II: moderate to severe psoriasis

Jacek Szepietowski¹, Zygmunt Adamski², Grażyna Chodorowska³, Andrzej Kaszuba⁴, Waldemar Placek⁵, Lidia Rudnicka⁶, Adam Reich¹

¹Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Alergologii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu

²Katedra i Klinika Dermatologii Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu

³Katedra i Klinika Dermatologii, Wenerologii i Dermatologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

⁴Katedra i Klinika Dermatologii, Dermatologii Dziecięcej i Onkologicznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

⁵Katedra i Klinika Dermatologii, Chorób Przenoszonych Drogą Płciową i Immunologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

⁶Katedra i Klinika Dermatologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Przegl Dermatol 2014, 101, 455–472
DOI: 10.5114/dr.2014.46947

METOTREKSAT

Leczenie łuszczycy – rekomendacje ekspertów

Tabela 6. Zasady stosowania metotreksatu w leczeniu łuszczycy
Table 6. Treatment recommendations for methotrexate in psoriasis

Rekomendowana dawka początkowa	<ul style="list-style-type: none"> 10–15 mg/tydzień (5–7,5 mg/tydzień u osób otrzymujących lek po raz pierwszy)
Kontynuacja leczenia	<ul style="list-style-type: none"> 7,5–20 mg/tydzień (w czasie terapii MTX zaleca się stosowanie 10–15 mg/tydzień kwasu folowego – kwas folowy może być przyjmowany w dawce jednorazowej lub codziennie z wyłączeniem dni zazywania MTX [26, 27])
Rekomendowany czas terapii	<ul style="list-style-type: none"> długotrwałe (jeśli lek jest skuteczny i nie stwierdza się poważnych działań niepożądanych)
Zalecane badania laboratoryjne	<p>przed leczeniem</p> <ul style="list-style-type: none"> enzymy wątrobowe (AspAT, AAT, GGTP) morfologia krwi z rozmazem stężenie kreatyniny i glukozy w surowicy stężenie białka całkowitego i albumin w surowicy CRP test ciążowy badania wirusologiczne wątroby w razie potrzeby (badania oporności): RTG płuc USG jamy brzusznej (w razie uzasadnionego podejrzenia patologii wątroby) <p>raz w miesiącu</p> <ul style="list-style-type: none"> aktywność enzymów wątrobowych (AspAT, AAT, GGTP) morfologia krwi z rozmazem stężenie kreatyniny <p>raz na 3 miesiące</p> <ul style="list-style-type: none"> stężenie glukozy stężenie białka całkowitego i albumin test ciążowy <p>raz na 6–12 miesięcy (jeśli badania są dostępne)</p> <ul style="list-style-type: none"> test ELF lub FibroTest® (lub FibroScan®

AspAT – aminotransferaza asparagowa, AAT – aminotransferaza asparagowa, CRP – białko C-reaktywne, GGTP – γ-glutamyltranspetylaza, RTG – badanie rentgenowskie, USG – badanie ultrasonograficzne

Tabela 7. Działania niepożądane i przeciwwskazania do stosowania metotreksatu (MTX)
Table 7. Side effects and contraindications for methotrexate

Najważniejsze działania niepożądane	<ul style="list-style-type: none"> uszkodzenie wątroby, marskość wątroby zapalenie błony śluzowej jamy ustnej (stomatopatia) – zapalenie błony śluzowej jamy ustnej dolegliwość żołądkowo-jelitowa, biegunka utrata apetytu uczucie zmęczenia zapalenie płuc, śródmiąższowe niekrosyprzebieg leukopenia, trombocytopenia, niedokrwistość poronienia, bezpłodność łysejcie
Przeciwwskazania bezwzględne	<ul style="list-style-type: none"> poważne infekcje ciężkie uszkodzenie wątroby (lub nerek) wirusowe zapalenie wątroby typu B i C choroby układu krążenia niechęć odporności ciężka leukopenia, trombocytopenia, niedokrwistość zwiększenie płuc nadużywanie alkoholu lub narkotyków czymna choroba wrzodowa żołądka ciężka i planowane ciąży karmienie piersią
Przeciwwskazania względne	<ul style="list-style-type: none"> lekkie do umiarkowanego uszkodzenie wątroby umiarkowane uszkodzenie nerek wrodziona zapalenie jędra grubego zapalenie błony śluzowej żołądka ciężka choroby nowotworowe w wywiadzie niewydolność układu krążenia stosowanie innych leków hepato- i mielo toksycznych

Przegl Dermatologiczny 2014/6